

FIZIKOS VADOVĖLIO
„FIZIKA. VADOVĖLIS 9 (I GIMNAZIJOS) KLASĖI, I DALIS“
RANKRAŠČIO RECENZIJA

I. Informacija apie vadovėlio rankraštį

Autorius: Algirdas Deveikis

Leidykla: “Baltos lankos Klett”.

II. Vadovėlio rankraščio turinio vertinimas

Fizikos vadovėlio 9 klasei I dalį sudaro 4 skyriai:

- 1 skyrius. Medžiagų vidinė energija;
- 2 skyrius. Šiluma;
- 3 skyrius. Medžiagos agregatinės būsenos;
- 4 skyrius. Šiluminės mašinos;

Vadovėlis skirtas 9 (I gimnazijos) klasės fizikos (gamtamokslinio ugdymo) dalyko nuosekliam mokymui, arba mokymui pagal atskirus fizikos kurso modulius. Apima Vidurinio ugdymo bendrųjų programų gamtamokslinio ugdymo mokymosi turinio skyrių „Šiluminiai reiškiniai: Vidinė energija, Medžiagos būsenų kitimas“.

Vadovėlio tekstas yra aiškiai ir nuosekliai struktūruotas, pradedant pagrindinėmis sąvokomis, pateikiant eksperimentus ir baigiant apibendrinimais, orientuojantis į mokinio suvokimo lygį bei realaus pasaulio patirtį. Temos išdėstytos logiška seka, leidžiančia mokiniams palaipsniui įsisavinti naujas sąvokas. Pradedama pagrindinėmis sąvokomis ir pamažu pereinama prie gilesnių fizikos principų. Sudėtingi reiškiniai, tokie kaip dalelių šiluminis judėjimas, vidinė energija ar agregatinių būsenų kaita, paaiškinami paprastais, kasdienybėje atpažįstamais pavyzdžiais.

Ypač stipri vadovėlio pusė – eksperimentai. Jie lengvai įgyvendinami klasėje ar namuose, o kiekvienas jų palydimas aiškia išvada, skatinančia mokinių reflektuoti. Paveikslai, schemas ir lentelės pateikiami tinkamose vietose, padeda vizualizuoti sąvokas ir palaiko mokymosi procesą. Klausimai ir užduotys apima įvairius sunkumo lygius – nuo faktinių žinių tikrinimo iki loginio mąstymo ir taikymo realiose situacijose. Tinkamai parinkta gausi vaizdinė medžiaga. Iliustracijos vaizdžios ir aiškos, kurios vaizdžiau paaiškina nagrinėjamus dėsningumus ir reiškinius. Aprašyti bandymai yra tinkami ir aiškiai atskleisti..

Skyrių pabaigoje esantys klausimai ir užduotys yra gerai subalansuoti. Jie apima tiek teorinius klausimus, tiek praktinius skaičiavimus, skatinančius mokinius ne tik suprasti, bet ir pritaikyti įgytas žinias. Ypatingai vertingi uždavinių sprendimo pavyzdžiai. Be to, kiekvieno skyriaus pabaigoje mokiniams siūloma atlikti tarpdalykinius projektus, kurie mokymosi procesą daro patrauklesnį, ugdo savarankiškumą bei kūrybiškumą.

Taip pat kiekvieno skyriaus pabaigoje medžiagos apibendrinimas pateikiamas lentelėje, kur mokiniai vienoje vietoje gali rasti pagrindines formules, matavimo vienetus, apibrėžimus ir tuo pačiu pasitikrinti savo žinias.

Nors turinys aiškus ir tinkamai pritaikytas mokiniui, kai kur pasitaiko pasikartojančių sakinių ar minčių, ypač eksperimentų aprašymuose. Juos būtų galima sutrumpinti arba sujungti į vientisesnes formuluotes, kad išvengtų perteklinės informacijos. Apibendrinant, tai puiki mokymo(si) priemonė, kurią, papildžius keliomis redakcinėmis smulkmenomis, galima dar labiau sustiprinti tiek aiškumo, tiek gylį prasme.

III. Išvados

Algirdo Deveikio vadovėlio rankraštis „Fizika. Vadovėlis 9 (I gimnazijos) klasei, I dalis“ atitinka bendrojo ugdymo dalykų vadovėliams ir mokymo priemonėms keliamus bendruosius ir specialiuosius reikalavimus ir tinka naudoti ugdymo procese.

Recenzento vardas ir pavardė:

doc. dr. Raimundas Žaltauskas

Parašas:

Data:

2025-04-11